

Životopis Frederike Hoffmann

Paní Frederike Hoffmann, rozená Bedřiška Synková, se narodila 7. března 1935 v Praze, tedy v den 85. výročí narození T. G. Masaryka. Jako všechny děti, které se narodily v tento den, i ona dostala stříbrnou plaketu a sto korun na knížku. V Praze žila v Karlíně až do roku 1939, kdy se s rodinou odstěhovala mimo centrum města na Pankrác. Žila tam prakticky po celou dobu války.

Během války pracoval její otec na výzkumech a matka jako sekretářka. Během pražského povstání v roce 1945 byli zavřeni ve sklepě, který byl vybaven i postelemi. Ve sklepě poslouchali pražské rádio, které vysílalo protinacistické zprávy a vyzývalo k bojům na ulicích a ke stavbě barikád. Její otec byl donucen chodit před německými tanky jako živý štít. Přestože měli jít jen muži starší osmnácti let, rozhodl se společně s otcem jít i sedmnáctiletý bratr paní Hoffmann.

Po druhé světové válce se snažila najít nějakou aktivitu nebo organizaci, kterou by si zkrátila čas, zkoušela se připojit k jiným organizacím jako Sokol, ale nikde nevydržela dlouho. Nakonec objevila tehdy málo známou a v Čechách novou organizaci Skaut, který kdysi byl nazýván i Junák. V družstvu Ostříž bylo, když paní Hoffmann do oddílu vstoupila, zhruba čtyřicet lidí, její přezdívka byla Bejbina. Přezdívku zvolili z toho důvodu, že jí doma říkali Béba, a to proto, že neměla ráda své jméno Bedřiška. Další důvod byl ten, že byla v družstvu nejmladší. Ve Skautu zůstala až do svých osmnácti let, kdy už byla vedoucí oddílu. Nechala ho rozpustit, tím že rozeslala oběžník.

V roce 1954 byla ve druhém ročníku Vyšší průmyslové školy slaboproudé, když ji v sedm hodin ráno vzbudila a zatkla policie. Paní Hoffmann byla odvezena na stanici, kde byla podrobena výslechu, při kterém se z ní policie snažila získat svědectví proti ostatním členům Skautu. Sama nic neřekla, bohužel jiní členové družstva Ostříž nevydrželi nátlak a začali udávat. Další důvod, proč měla být zatčena, bylo to, že dostala darem pistoli, která měla provrtanou hlaveň, takže byla neškodná. Naštěstí pro paní Hoffmann pistoli ztratila a policie ji nedokázala najít. Jako alibi vyšetřovatelům nalhala, že ji hodila z Vyšehradu do Vltavy. Policie jí vyhrožovala tím, že ji vyloví, nebo tím, že už ji našli – dodnes nebyla nalezena.

S právníkem se mohla setkat jen několik týdnů před soudem. Původně právníkovi nevěřila, ale její matka s ním promluvila, a tak spolu začali pracovat na obhajobě, k čemuž právník pronesl: “Já se za Vás budu bít jako lev, v případě, že to, co vypovídáte je pravda. Ale já Vás ujišťuju o jedné věci, že všichni budou vypovídat proti Vám.” (1:01:37). “Se skautkami a skauty střediska Ostříž, více než

dvaceti mladými lidmi zatčenými v průběhu roku 1954, bylo uspořádáno dvoudenní soudní přelíčení započaté 29. března 1955.”

První roky strávila v Želiezovcích u hranic s Maďarskem, kde vězenkyně pracovaly převážně na polích. Později se dostala i k lepším pracem, díky tomu, že studovala na elektrikáře. Ve věznici dostávala jednu korunu za den práce (dnes je to zhruba 50 Kč) za což si sotva mohla pořídit hygienické potřeby a jídlo navíc. Naneštěstí paní Hoffmann několikrát onemocněla žloutenkou, a to kvůli tomu, že ve věznicích byly nehygienické podmínky. Když onemocnělo tři čtvrtě vězňů, byli odvezeni do Il'avy, což byla stará věznice, kde byla vězeňská nemocnice. Po jedné prostitutce, která byla propuštěna, poslala Hoffmann své matce vzkaz. Ta jí přes Červený kříž poslala léky. Když je dostala, neřekli jí, jak je má brát, přesto musela podepsat papír o převzetí. Kvůli opětovnému rozšíření nemoci, a s tím souvisejícími špatnými hygienickými podmínkami, se na Ministerstvu vnitra rozhodli, že vězně rozvezou do pevných věznic. Poslední dva roky vězení strávila Hoffmann v Pardubicích, kde byly mnohem lehčí práce. Pracovala, jako elektromechanik. Opravovala dvě stě šicích strojů. Pobyt ve vězení jí dal: “Že jste tam přišel do styku s českou elitou.” (2:35:46)

Když jí byl trest v roce 1959 zkrácen o pět let, dozvěděla se od své matky, že byla její podoba vyražena na všech jednokorunových mincích. Na mince se dostala, když se sochařka Marie Uchytlová dozvěděla o jejím příběhu zrovna ve chvíli, kdy byla vyhlášena soutěž o návrh na mince. Tak se rozhodla dát na mince dívku inspirovanou paní Hoffmann. Dívka na minci sází lípu směrem na západ. “Mince se razí z hliníkového bronzu o složení 91 dílů mědi, 8 dílů hliníku a 1 díl manganu. Z kilogramu mincovního kovu se razí 250 mincí. Průměr mince je 23 mm a její okraj je vroubkován.”(2)

Když se paní Hoffmann poprvé setkala s paní Uchytlovou, dostala jako dar první vyraženou minci paní Hoffmann, kterou utratila. O tom, že je vyražená na minci, věděli do roku 2009 jenom tři lidi: paní Hoffmann, její matka a paní Uchytlová.

Po vězení se rozhodla dodělat si maturitu, ale jako podmínku dostala, že se musí stát předsedou Svazu dětí a mládeže, což odmítla, a proto maturitu nedostala.

V roce 1967 se rozhodla znovu začít provozovat Skaut, jenže po invazi vojsk Varšavské smlouvy se rozhodla s manželem i dětmi emigrovat. Nejdříve do Rakouska a poté do Švýcarska.

Do Rakouska se dostali na falešné pozvání. V Rakousku se báli, proto se rozhodli odjet nejdříve do Innsbrucku, a poté do Curychu. Ve Švýcarsku se jim dostalo pomoci, ale ani s ní si nemohli dovolit žít dobře. Na švýcarské občanství šetřili dlouho (stálo zhruba 10 000 Kčs). Později už se jim začalo

dařit, jejich syn ve Švýcarsku vystudoval. Ve Švýcarsku se paní Bedřiška nechala přejmenovat na Frederike Hoffmann.

V roce 2009 plánovali bývalí studenti paní Uchytlové uspořádat vzpomínkovou akci, na kterou pozvali i paní Hoffmann, která se sice nemohla dostavit, ale svěřila se s tím, že byla na minci. Poprvé za 52 let se to dozvěděl někdo jiný než jen paní Hoffmann.

V roce 2018 se rozhodla z ekonomických důvodů reemigrovat do Česka.

1. Citace: Lilie pod klopou, lilie za mřížemi (XIII. kapitola): Rozsudky, které neznamenalý konec. *Svaz skautů a skautek České republiky* [online]. 26. květen 2022, 1 [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <https://www.svazskautu.cz/historie/lilie-pod-klopou-lilie-za-mrizemi/13-rozsudky-ktere-neznamenalý-konec/>
1. 48/1957 Sb. Vyhláška ministra financí o vydání mincí 1 Kčs. *Zákony pro lidi - Sbíрка zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 27.05.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1957-48>

